

Nr 80.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om en provisorisk lönereglering för lärare vid högre skolor.

(5:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Arrhén m. fl.* (I: 195) och den andra inom andra kammaren av herr *Nestrup m. fl.* (II: 239), har hemställts, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om förslag angående en provisorisk lönereglering för lärare vid de högre skolorna i avvaktan på den mera definitiva utredningen genom tjänsteförteckningsrevisionen.

Till stöd för förslaget anföra motionärerna följande.

Av preliminära uppgifter från en av skolöverstyrelsen företagen undersökning rörande undervisningens bedrivande i de högre skolorna framgår att f. n. ungefär 435 tjänster upprätthållas av icke kompetent arbetskraft och att undervisningen å ytterligare 100 tjänster endast kan bestridas därför att ordinarie lärare kunnat förmås att genom övertidstjänstgöring åtaga sig ifrågavarande tjänster.

Hela antalet ordinarie och extraordinarie ämneslärare har under budgetåret 1950/51 vid de allmänna läroverken uppgått till omkring 3 750. Då underskottet uppgår till 535 befattningshavare eller inemot 15 procent utgör det ingen överdrift att tala om en kris vid läroverken, helst som man har anledning befara att underskottet kommer att stiga.

Nu är det visserligen riktigt att det även inom andra områden föreligger brist på arbetskraft, men på intet område torde man kunna finna att samtidigt som verksamheten expanderar till följd av nya initiativ tillströmningen av arbetskraft i absoluta tal minskar. Det är också dessa förhållanden som ge anledning till ett önskemål om extraordinära åtgärder.

Läroverkens krisutredning liksom vederbörande personalorganisation har framhållit att situationen nödvändiggör en omprövning av läroverkslärares ekonomiska förhållanden. Nu pågår visserligen en tjänsteförteckningsrevision, som kan antagas komma att syssla med hithörande problem. Men innan denna utredning har avslutat sitt arbete är det icke otänkbart att katastrofen vid läroverken är fullständig — här må endast erinras om förhållandena vid läroverket i Haparanda — och att examensrättigheterna för läroverk utan tillräckligt antal kompetenta lärare måste begränsas.

Utskottet. Enligt vad utskottet inhämtat beräknas 1949 års tjänsteförteckningskommitté komma att inom den närmaste tiden upptaga till behandling frågan om anställnings- och avlöningsförhållandena för lärare vid de högre skolorna. Då ett förslag om provisorisk lönereglering för dessa lärare på sätt i motionerna åsyftas knappast torde kunna framläggas tidi-

gare än ett på tjänsteförteckningskommitténs utredningsresultat grundat definitivt förslag, anser utskottet det icke påkallat att vidtaga någon åtgärd i motionernas syfte.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att motionerna I: 195 och II: 239 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 13 april 1951.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 78.